

5. Hoofdstuk 3 : niet plooiën...

Dit keer gaat het over een **verplichting**. Nébuchadnetsar laat een standbeeld oprichten en geeft orders om er voor neer te buigen. De vrienden van Daniël weigeren en worden in de vurige oven geworpen. Er is dus sprake van een **druk die wordt uitgeoefend en waaraan je dreigt toe te geven**. Het kan gaan om directe bevelen, of om druk van je omgeving. Druk om houdingen aan te nemen of dingen te doen die we eigenlijk liever niet doen. Hoofdstuk 3 spreekt over het belang van **NEE** te kunnen zeggen in bepaalde omstandigheden.

Het hoofdstuk 3 speelt in op het contrast tussen twee ideeën : oprichten (recht op staan) of buigen, plooiën (beide ideeën komen tientallen keer voor in §3) Het contrast tussen **recht op blijven staan** in volle waardigheid of **plooiën** en in het stof kruipen, vallen of recht op wandelen (zie de verzen 24

God is een God die wil dat de mens **recht op staat!** Hij helpt om recht te blijven of om weer op te staan (zie de verloren zoon, de gekromde vrouw die Jezus opricht, Zacheüs...) Zo zou godsdienst ook als doel moeten hebben mensen op te richten...

en 25 waar de 3 jongens geboeid in de oven vallen, terwijl ze iets later weer recht op wandelen...)

NEE kunnen zeggen, niet om te gendraads te zijn, maar om **je volle waardigheid als mens en kind van God te bewaren**.

- Zoek samen eens enkele '**moderne**' voorbeelden van druk. Hoe kun je weerstaan?
- Wat betekent concreet : geloof en godsdienst helpen om recht op te blijven of te komen (in volle waardigheid)? Is dat in de realiteit echt ook zo?

6. Hoofdstuk 6 : consequent zijn, zelfs al kost het je wat...

Hier is er geen sprake meer van een verplichting om iets te doen wat men liever niet doet, maar van een **verbod** om te doen wat men eigenlijk denkt te moeten doen. In Daniëls geval gaat het over gebed. In essentie gaat het hier niet over het gebed op zich («*Moeten we al of niet luidop bidden op restaurant?*») Het cruciale punt is dit: wanneer je na ernstige overweging tot het besluit bent gekomen dat iets belangrijk is, **ga je er dan ook voor?** Of geef je je snel **gewonnen**. Trek je je terug zodra het wat moeilijker wordt? Ben je iemand die **snel je territorium afstaat**? Daniëls voorbeeld spoort ons aan om altijd een winning spirit te behouden!

Overkomt het je soms dat iets niet (of niet meer) doet omdat je bang bent (uitgelachen te worden b.v.)? Zonder je een schuldgevoel aan te praten : wat zou kunnen helpen sterker te staan? Aan de andere kant : zou het kunnen dat er in christelijke middens verwachtingen worden gecreëerd die niet realistisch zijn en schuldgevoelens oproepen?

Daniël, zendeling in heidens gebied

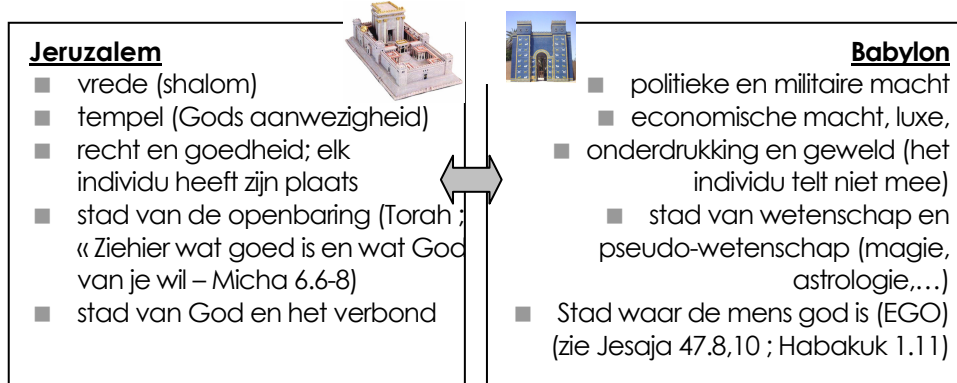
11

7-13 SEPTEMBER

Daniël en zijn vrienden hebben er niet zelf voor gekozen om naar Babylon te gaan om er te evangeliseren. Ze worden er tegen hun wil heengebracht. Ze organiseren geen evangelisatieacties... maar proberen zo goed en zo kwaad het gaat te leven als gelovige. Dat is hun getuigenis. Een klinkend getuigenis, ook al moeten we het niet opblazen...

1. De context – Daniël 1.1-3

Daniël en zijn vrienden raken geklemd tussen twee maatschappijen en mentaliteiten : Babylon en Jeruzalem, twee steden die in de Bijbel een diepe symbolische betekenis krijgen:

→ In deze gespannen context rijst een **fundamentele vraag** : hoe pak je het als gelovige aan om te leven (en dus te getuigen) in een maatschappij die steeds vijandiger wordt t.o.v. geloof en godsdienst, en waar waarden als goedheid, altruïsme, waardigheid... voorbijgestreefd lijken? Hoe bouw je een goed leven op terwijl je tegelijkertijd een levende getuige bent van het perspectief van het koninkrijk waar God van droomt?

- *Probeer samen de situatie van de 4 Judeeërs te vergelijken met vandaag... Vinden we dezelfde uitdagingen, dezelfde belangen, dezelfde moeilijkheden? Zo ja, biedt dit mogelijkheden tot een positief getuigenis?*
- *Is 'getuigen' hetzelfde als 'evangeliseren'? Hoe zie je dat?*

2. Het dilemma

De jonge Judeeërs staan voor een moeilijk dilemma :

- Leven in Babylon, maar **doen alsof Babylon niet bestaat**... Een wereldvreemde gelovige worden die leeft in eens soort glazen stulp van heilige zweverigheid, onverschilligheid of fanatisme...

- b. Leven in Babel, en **er helemaal in opgaan**. Jeruzalem verdringen en zelfs haar principes en waarden vergeten.

Daniël en zijn vrienden lijken een **derde piste** gevonden te hebben: Leven in Babylon, met volle teugen, maar wel Jeruzalems idealen in ere houden. Dit betekent dat ze tegelijkertijd sterk moesten zijn en op het juiste moment toegevingen doen (...compromissen sluiten?).

- Ze worden geen godsdienstfanaten die in de marge leven van de maatschappij... Ze doen zelfs aan politiek en zetten zich in voor het welzijn van die gemeenschap.
- Ze aanvaarden een nieuwe naam die gewijd is aan de Babylonische goden (vergeet niet dat de naam een Hebreeër raakt tot in het diepste van zijn wezen!).
- Ze volgen opleidingen aan het hof (daar hoorden ook astrologie en zelfs magie bij...) en nemen een aantal gewoonten aan.

Daniël 6.1-6 toont dat Daniël een **succesvol** man wordt, in die mate zelfs dat hij afgunst losweekt bij zijn collega's.

Hij wordt dus geen **fanaticus, en ook geen gebeten moralist** die telkens weer het been stijf houdt. Hij treedt op met **wijsheid en tact** (Dn 1. 8-16). Hij leeft een tamelijk normaal leven, met weliswaar af en toe moeilijke momenten vol spanning.

Hij blijft wel trouw aan zijn God... Hij houdt de DROOM intact.

Wanneer je trouw wil blijven aan belangrijke principes, dan spring je soms in het oog en kun je wel eens in **conflictsituaties** belanden... Dat hoeft echter niet te betekenen dat je voortdurend op gespannen voet leeft.. We vergeten vaak dat de enkele conflictverhalen in het leven van Daniël verspreid zijn over **een periode van 75 jaar**. Het leven van een gelovige hoeft geen aaneenschakeling zijn van dagelijkse botsingen, zoals sommige christenen willen laten uitschijnen...

- *Bespreek eens de twee opties aan het begin van dit hoofdstuk. Ziet u voordelen en gevaren bij elk van die mogelijkheden? En vanuit het standpunt van getuigenis?*
- *Lees eens wat de profeet Jeremia schrijft (Jer 29.5-7) en reageer...*
- *Hoe kun je het evenwicht vinden tussen 'anders zijn' en 'intégratie'?*
- *Toegevingen doen of compromissen sluiten : Nodig ? Gevaarlijk? Probeer een en ander te motiveren rekening houdend met de dagelijkse realiteit van het leven....*

3. Hoe een keuze maken ?

Wanneer je het boek Daniël leest dan kom je tot de conclusie dat een tweetal principes zijn houding helpen bepalen:

1. Daniël = **Mijn God is rechter** : hij die het **goede laat zegevieren**, die **het recht herstelt** (en niet zozeer: hij die een oordeel velt). Dit houdt ook een

idee van **verantwoordelijkheid** in. Daniël weet zich verantwoordelijk voor het **GOEDE**. Voor zichzelf, voor de anderen, voor de gemeenschap.

2. In elk hoofdstuk, zowel de verhalende als de profetische, vind je de idee van 'overwinning' terug. Een **winnaarmentaliteit** bezitten. Dit houdt ook in dat je niet gauw gauw tevreden bent met middelmatigheid. Belangrijk, omdat vaak de indruk wordt gewekt dat een gelovige een slappeling is, iemand die zich omver laat blazen. In Daniëls verhaal is het andersom...

Hoe reageert u op deze principes ? Wat is hun belang, in het leven van elke dag en ook voor getuigenis / evangelisatie ?

4. Hoofdstuk 1 : bewust nadenken

De vier vrienden staan onder **grote druk** om helemaal op te gaan en zelfs te verdrinken in de Babylonische maatschappij. Hoewel ze zich echt wel integreren, weigeren ze toch om te eten van de koninklijke tafel. **Koppigheid? Fanatisme ?** Niet noodzakelijk...

Dn 1.6.8 : 'Daniël nam zich voor' → Het gaat hier om een bewuste, goed doordachte keuze. Nadenken over je leven, je keuzes, je prioriteiten... en dan ook consequent zijn met jezelf. Daniël en zijn vrienden nemen goed doordachte besluiten...

- Omdat ze er zich van bewust zijn dat schijnbaar banale dingen toch belangrijk kunnen zijn. Hier vinden we die winnaarmentaliteit terug : niet toelaten dat door onverschilligheid, laksheid, oppervlakkigheid, kuddegeest... je **waarde en waardigheid** als mens en individu worden aangetast worden (lichamelijk, geestelijk, verstandelijk...).
- In deze context kunnen eten en drinken, ontspanning, werk... hun belang hebben. Dit alles beïnvloedt je leven, je manier van zijn, je geloofsbeleving. Daniël heeft begrepen dat je niet onverschillig of laks moet zijn en je niet moet tevredenstellen met **middelmatigheid**. Hij kiest voor wat GOED en juist is, en gaat er dan ook voor, wat ook de gevolgen zijn.

- *Kant het eenvoudige feit iemand te zijn die bewust leeft en nadenkt al een positief getuigenis zijn?*
- *Daniël beslist en engageert zich. Hij blijft wel **beleefd en tactvol**. Hij richt zich tot de opziener, niet met harde eisen, maar met suggesties. Hij stelt zelfs een proeftijd voor, en plaatst de ander dus niet voor een betonnen muur van fanatisme en onverzettelijkheid. Zijn hier lessen uit te trekken?*
- *Het boek Daniël is geen verhandeling over vegetarisme of gezondheidshervorming. Betekent dit dat de **eenvoudige concrete dingen des levens** geen enkele rol spelen in het getuigenis van een gelovige? Hoe kun je een goed getuigenis geven?*
- *Als je het toch wil hebben over **eten en drinken** in het kader van getuigenis, vergeet dan niet teksten als 1 Kor 18.1-13 ; 1 Kor 10.23-33 ; Kol 2.16-23 na te lezen...*